

שם ומס. הקורס: מיומנות מקלדת [47-217-01]

סוג הקורס: הרצאה

היקף שעות: 2-0

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תשע"ח

המרצה: ד"ר רז יצחקי

דוא"ל: raz_music@hotmail.com

מועד: יום ד' 12:00-14:00

א. מטרת הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

מטרת הקורס להקנות למורים לעתיד מיומנות מקלדת בסיסית בליווי שירים לצרכי הוראה בבתי הספר ולהעשיר את רפרטואר שירי ארץ ישראל, שירי חגים ושירי משוררים, אשר בשליטת המורה. הקורס יינתן לתלמידי מסלול תעודת הוראה תוך דגש דיפרנציאלי ומתן חומרים עפ"י רמת הסטודנט ושליטתו במקלדת. הקורס בעל דגש מעשי, במסגרתו יתרגלו הלומדים נגינת אלמנטים מוסיקליים וטכניקות ליווי בסיסיות, נגינה על פי סימולי אקורדים ונגינה משמיעה, הירמון, טרנספוזיציה, שיטות ואופני ליווי מגוונים בפסנתר, בסגנונות ובמקצבים שונים.

ב. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)

ב.1 רציונאל הקורס

אומנות ליווי שירים מורכבת ממגוון רחב של מיומנויות, כישורים, שליטה וידע - המיושמים בו זמנית וכוללים:

- 1) הכרת מהלכים הרמוניים וסימול אקורדים.
 - 2) שליטה בפרישת האקורדים על גבי המקלדת.
 - 3) זיהוי אקורדים משמיעה.
 - 4) שליטה בהרמוניה ובטרנספוזיציה.
 - 5) מיומנות בסגנונות ליווי מגוונים (באלד, רוק, סווינג, וואלס, בוסה נובה וסמבה).
 - 6) שליטה ברפרטואר השירים הקיים תוך מסוגלות להרחבתו ככל שניתן.
- מתוך ראייה הוליסטית זו, הקורס שואף להציע סינתזה ואינטגרציה בו זמנית של תחומי העיסוק המוזיקליים לעיל, לכדי עשייה מוזיקלית אחת.

2.2 מהלך השיעורים והנושאים הנלמדים

השיעורים ייערכו ליד הפסנתר ויעסקו בביצוע שירים. במהלך כל המפגשים יידרש כל סטודנט להתנסות הלכה למעשה בביצוע החומרים הנלמדים ולבצע את המטלות השבועיות.

להלן, מתאר כללי של מהלכי השיעורים:

מספר השיעור	נושא השיעור	הערות ורפרטואר אפשרי
1	מבוא: סימול אקורדים במוזיקה פופולארית: משולשים, מרובעים, התייחסות למתחים. דרכי פרישת אקורדים על גבי המקלדת: שמאל (ימין מנגנת מנגינה), ימין (שמאל באסים), סְטְרִייד (באס, אקורד לסירוגין בשמאל), פרישה משולבת בין שתי הידיים (ליווי שירה). עבודה עם lead sheet (עם או בלי מנגינה). מהלכים בסיסיים I,IV,V	אבני הבסיס: קריאת סימולי אקורדים, ופרישתם בשלוש דרכים, יעברו כחוט השני לאורך כל הקורס.
2	פרישות: ימין: אקורדים במצב סגור, שמאל: באס, שמאל: אקורדים במצב סגור (נייחים או קצובים), ימין: מנגינה.	הדואר בא היום, עוף גוזל, על קו הזינוק, חנוכייה לי יש, חנוכה חנוכה, נר לי דקיק, אני פורים, פזמון ליקינטון.
3	אומ־צָה / אומ־פָּה / אָסְטָה: (באס - שמאל, אקורד – ימין, לסירוגין ברבעים)	בשנה הבאה, פטיש מסמר, רוצי שמוליק, הללויה, בחצר, הילדה הכי יפה בגן, פרפר נחמד, מחר, ליצן קטן, בטי בם, כך הולכים השותלים, מי יבנה, יחזקאל, חוטים של גשם, בשנה הבאה, אני אוהב שוקולד, בחולות, שיבולת בשדה, רוח מבדרת, הטיול הקטן, 12 ירחים, אדון שוקו, ככה היא באמצע.
4	אומ־צָה / אומ־פָּה / אָסְטָה בתוספת שמיניות (דומה לרומבה/בולרו) ובאס מתחלף: (באס- שורש/קווינטה בשמאל, אקורד בימין, לסירוגין ברבעים)	אילו ציפורים, אצלנו בחצר, אם אתה בסביבה, ערב של שושנים, תפוח חינני.
5	וואלס	שלומית בונה סוכה, השמלה הסגולה, כי תבואו אל הארץ, עיר לבנה, עץ הרימון, הן אפשר, חורשת האקליפטוס, כשאור דולק בחלונך, גן השקמים, ירושלים של זהב, וואלס להגנת הצומח, לי ולך, סתיו, עץ כוכבים, החולם הקטן, מרוסיה, בלדה לשוטר, סליחות
6	בָּאָלָד ("נדנוד" אקורדים בימין בשמיניות, באס בשמאל)	דמעות של מלאכים, אין לי ארץ אחרת, אדון עולם (חיטמן), חופים, לו יהי, רותי, העיר באפור, פרח הלילך, אגדת דשא, אדבר איתך, אפר ואבק, זה קורה, ילדים של החיים, כמו צמח בר, נשל הנחש, פנים אל מול פנים, שיר המונופול (בואי נגיד), ימי בנימינה, פתאום כשלא באת, ערב בא, זה קורה, פנים אל מול פנים, שיר לשלום, עין גדי, הכניסי.

7	ארפג'ים שמאל/ימין, שימוש בהיפוכי אקורדים בבאס:	שיטות פירוקי אקורדים (במנעד אוקטבה ובמנעד הגדול מאוקטבה) בשתי הידיים, וסנכרון בניהן. שימוש בשורשים משתנים בבאס לשם העשרת העיבוד. באס: שורש/קווינטה, שורש/טרצה.
8	בְּאֵלֶד לִיוּוֵי מֵלֵא:	מקום לדאגה, שיר ארץ (יונתן, ארגוב), האישי ההוא, אני נושא עמי, יצאנו אט, הליכה לקיסריה, הרעות, לאורך הים, מה אברך, ניגע אל החלום, פונאר, דמעות של מלאכים, בקצה השמיים, כמו צמח בר, ערב בא, על קו הזינוק, כבר אחרי חצות, חופים, עין גדי, ואיך שלא, פרח, לילה (ש. חנוך).
9	רוק קצבי שמיניות וחלקי 16: ליווי מלא בשתי הידיים.	זמר נוגה, נח, הבלאדה על יואל משה סלומון, שיר לשלום, מי מפחד מגברת לוין, כשאת בוכה את לא יפה, אני ואתה, חסקה, יחזקאל, פתאום עכשיו פתאום היום, אבא סיפור, ברוש, האהבה שלי היא לא האהבה שלו, אינך יכולה.
10	העשרה הרמונית והרמון מחדש: שימוש בטכניקות שונות להרמון מחדש של שירים.	היפוכי אקורדים ובאסים, הוספת מתחים, חלופה הרמונית דיאטונית, דומיננטות שניוניות, חלופה מודאלית.
11	שמיניות קווינג: "half time feel" בבאס (שמאל), אקורדים בסינקופות (מסוג Delay) בימין.	איך שיר נולד, החולם הקטן.
	בוֹסָה נּוֹבָה וּסְמֵבָה	בואי לאילת, שיר <u>בואי קוסמי</u> , <u>האמנם</u> , מקהלה עליזה, בשנה הבאה, הנה הנה, לקחת את ידי בידך.
12	מקצבים שאינם שגרתיים:	12/8: בארץ אהבתי, מי שחלם לו, לילה בחוף אכזיב, בלדה לשוטר, ים השיבולים. 7/8: ריח תפוח אודם שני <u>5/8 ישנן בנות</u> (רוזנבלום) <u>אהבת נעורי</u> (חנוך). אהובתי (א.בנאי), אגדה יפנית

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות פעילה בשיעורים: 20%

הכנת מטלות שבועיות התואמות את נושאי הלימוד: 50%

מטלת סיום: 30% [ליווי שירים (מתוך רשימה) על פי בחירת הסטודנט במפגש סיום

קבוצתי. שם השיר לביצוע יוגש לאישור המרצה באמצע הסמסטר].

ד. ביבליוגרפיה:

- אלדמע, גיל, שחר, נתן. (עורכים). (1995). *ספר השירים לתלמיד (כרכים א, ב)*. הספרייה למוזיקה ע"ש נסימוב.
- ארגוב, סשה. (1983). *את מה שרציתי*. תל אביב: ידיעות אחרונות.
- ארצי, שלמה. (1984). *שלמה ארצי שירים*. תל אביב: ספרית מעריב.
- גולדברג, לאה. (1989). *את תלכי בשדה*. (דודו ברק, עורך) תל אביב: ספריית הפועלים.
- גפן, יהונתן. (1983). *אתם זוכרים את השירים*. תל אביב: כנרת.
- הירש, נורית. (1984). *ללכת שבי אחריך*. תל אביב: ידיעות אחרונות.
- טוראל, עופר, גולדשטיין, שלמה. (עורכים). (1997). *תגיגה בצלילים, שירי חג ומועד*. אבן יהודה: ארט.
- מוסטקי, אורן. (עורך). (2002). *ספר האקורדים הישראלי*. אוחרזר ב- 28 אפריל 2009, מתוך <http://www.mustaki.com/guitarbook/index.html>
- נצר, אפי. (1983). *לשיר עם אפי נצר (כרכים א' - ג')*. תל אביב: הספרייה למוזיקה ע"ש נסימוב.